

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 3 ข้อ คือ (1) เพื่อศึกษาระดับของการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี (2) เพื่อวิเคราะห์ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี และ (3) เพื่อนำเสนอแนวทางการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม” ให้กับนักศึกษาปริญญาตรี สำหรับผลการวิเคราะห์ข้อมูลแบ่งออกเป็น 4 ตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ และ ตอนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูลในตอนนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาลักษณะของตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย และการแจกแจงของตัวแปร เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามโดยใช้สถิติเชิงบรรยาย (Descriptive Statistics) ประกอบด้วย ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) สำหรับข้อมูลทั่วไปของตัวอย่าง (นักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นผู้ตอบแบบสอบถาม) ประกอบด้วย (1) เพศ (2) อายุ (3) ระดับชั้นปี (4) ศาสนา (5) คณะที่กำลังศึกษา และ (6) สังกัดของสถาบันอุดมศึกษา

ตารางที่ 7 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ (n=390)

เพศ	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
ชาย	150	38.46
หญิง	240	61.54
รวม	390	100.00

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 7 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ 61.54) มากกว่าเพศชาย (ร้อยละ 38.46)

ตารางที่ 8 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอายุ (n=390)

ตัวแปร	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)
อายุ (จำนวนเดือน)	245.00*	17.93

* โดยเฉลี่ย 20 ปี 5 เดือน (เทียบบัญญัติไตรยางค์)

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 8 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่มีอายุเฉลี่ยเท่ากับ 245 เดือน (ประมาณ 20.417 ปี หรือ 20 ปี 5 เดือน)

ตารางที่ 9 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามระดับชั้นปี (n=390)

ระดับชั้นปี	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
ชั้นปีที่ 1	130	33.33
ชั้นปีที่ 2	77	19.74
ชั้นปีที่ 3	123	31.54
ชั้นปีที่ 4	60	15.38
รวม	390	100.00

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 9 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มาจากชั้นปีที่ 1 (ร้อยละ 33.33) รองลงมา คือ ชั้นปีที่ 3 (ร้อยละ 31.54) ชั้นปีที่ 2 (ร้อยละ 19.74) และชั้นปีที่ 4 (ร้อยละ 15.38) ตามลำดับ

ตารางที่ 10 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามศาสนา (n=390)

ศาสนา	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
พุทธ	377	96.67
คริสต์	2	0.51
อิสลาม	11	2.82
รวม	390	100.00

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 10 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่นับถือศาสนาพุทธ (ร้อยละ 96.67) รองลงมาคือ ศาสนาอิสลาม (ร้อยละ 2.82) และศาสนาคริสต์ (ร้อยละ 0.51) ตามลำดับ

ตารางที่ 11 ความถี่และร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามสังกัด (n=390)

สังกัดของสถาบันอุดมศึกษา	ความถี่ (f)	ร้อยละ (%)
สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ	84	21.54
สถาบันอุดมศึกษาในกำกับรัฐ	87	22.31
สถาบันอุดมศึกษาเอกชน	82	21.03
มหาวิทยาลัยราชภัฏ	62	15.90
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล	75	19.23
รวม	390	100.00

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 11 จะเห็นได้ว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวนใกล้เคียงกันในแต่ละสังกัด โดยพบว่ามาจากสถาบันอุดมศึกษาในกำกับรัฐมากที่สุด (ร้อยละ 22.31) รองลงมา คือ สถาบันอุดมศึกษาของรัฐ (ร้อยละ 21.54) สถาบันอุดมศึกษาเอกชน (ร้อยละ 21.03) มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล (ร้อยละ 19.23) และมหาวิทยาลัยราชภัฏ (ร้อยละ 15.90)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของตัวแปร

การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (Quantitative data) ใช้การวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ทั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรและค่าสถิติ เพื่อให้การนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลมีความเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในตารางที่ 12

ตารางที่ 12 สัญลักษณ์และความหมายของสัญลักษณ์ที่ใช้แทนตัวแปรและค่าสถิติ

สัญลักษณ์	ความหมาย
$\bar{X}$	ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (Arithmetic Mean)
SD	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
Min	คะแนนต่ำสุด (Minimum)
Max	คะแนนสูงสุด (Maximum)
Sk	ค่าความเบ้ (Skewness)
Ku	ค่าความโค้ง (Kurtosis)

สัญลักษณ์	ความหมาย
r	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)
TE	ขนาดอิทธิพลรวม (Total Effects)
IE	ขนาดอิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects)
DE	ขนาดอิทธิพลทางตรง (Direct Effects)
χ^2	ดัชนีตรวจสอบความกลมกลืนประเภทค่าสถิติไค-สแควร์ (Chi-square)
df	ค่าองศาความเป็นอิสระ (Degree of Freedom)
R ²	ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (Coefficient of Determination)
p	ระดับนัยสำคัญทางสถิติ
n	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
GFI	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืน (Goodness of Fit Index)
AGFI	ดัชนีวัดระดับความกลมกลืนที่ปรับแก้แล้ว (Adjusted Goodness of Fit Index)
RMSEA	ดัชนีรากที่สองของค่าเฉลี่ยความคลาดเคลื่อน โดยประมาณ (Root Mean Square Error of Approximation)
LIVING	การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
INTENTION	ความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
KNOWLEDGE	ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
ATTITUDE	เจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต
NORM	การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง
PERCEPTION	การรับรู้ผลของพฤติกรรม

2.1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของระดับการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี

ตัวแปรการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มาจากการประเมินตนเองของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง (n=390) โดยแบบสอบถามกำหนดให้นักศึกษาประเมินตนเองในเชิงพฤติกรรมโดยการอ่านข้อความต่างๆ ที่สะท้อนพฤติกรรมในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตและประเมินตามความเป็นจริงว่าความถี่ของพฤติกรรมอยู่ในระดับใด โดยเกณฑ์การประเมิน คือ 5=ทุกครั้ง 4=บ่อยครั้ง 3=บางครั้ง 2=นานๆ ครั้ง และ 1=ไม่เคย สำหรับผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของพฤติกรรมการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตแสดงในตารางที่ 13

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี

รายการเชิงพฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ความหมาย*	อันดับ
1. ฉันมักจะยืมเงินคนอื่นๆ เสมอเมื่อถึงเวลาต้องซื้อหนังสือ ตำรา หรืออุปกรณ์การเรียนต่างๆ	4.36	0.89	มาก	2
2. ฉันชอบลอกการบ้านเพื่อนเสมอเพราะคิดว่าการเอาเวลาไปทำอย่างอื่นยังเป็นประโยชน์มากกว่า	3.68	0.85	มาก	4
3. ฉันวางแผนอ่านหนังสือตั้งแต่เนิ่นๆ เพราะจะได้พร้อมเมื่อถึงเวลาสอบกลางภาคและปลายภาค	2.99	0.89	ปานกลาง	5
4. เมื่อโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่วางขาย ฉันไม่พลาดที่จะซื้อมาใช้ แม้ว่าจะต้องยืมเงินหรือขอเงินคนอื่นมาใช้ก่อน	4.60	0.79	มากที่สุด	1
5. ฉันชอบไปเที่ยวผับและบาร์ตอนกลางคืนเพราะคิดว่าเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต	4.16	0.89	มาก	3
6. เมื่อมีเวลาว่าง ฉันชอบหางานทำพิเศษเพราะคิดว่าเป็นการแบ่งเบาภาระพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	2.95	1.21	ปานกลาง	6
รวม	3.79	0.49	มาก	-

*เกณฑ์การแปลความหมาย

4.51 - 5.00 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 13 ในภาพรวม แม่ว่านักศึกษาปริญญาตรีมีพฤติกรรมการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.79$) แต่กลับพบว่าข้อคำถามที่มีลักษณะเชิงลบ (Negative) กลับได้คะแนนสูงที่สุด คือ “เมื่อโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่วางขาย ฉันไม่พลาดที่จะซื้อมาใช้ แม้ว่าจะต้องยืมเงินหรือขอเงินคนอื่นมาใช้ก่อน” นักศึกษาปริญญาตรีมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.60$) รองลงมา คือ “ฉันมักจะยืมเงินคนอื่นๆ เสมอเมื่อถึงเวลาต้องซื้อหนังสือ ตำรา หรืออุปกรณ์การเรียนต่างๆ” นักศึกษาปริญญาตรีมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.36$)

“ฉันชอบไปเที่ยวผับและบาร์ตอนกลางคืนเพราะคิดว่าเป็นการสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต” นักศึกษาปริญญาตรีมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.16$) และ “ฉันชอบลอกการบ้านเพื่อนเสมอ เพราะคิดว่าการเอาเวลาไปทำอย่างอื่นยังจะเป็นประโยชน์มากกว่า” นักศึกษาปริญญาตรีมีพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.68$) ขณะที่ข้อความที่มีลักษณะเชิงบวก (Positive) กลับได้คะแนนในระดับปานกลาง คือ “ฉันวางแผนอ่านหนังสือตั้งแต่เนิ่นๆ เพราะจะได้พร้อมเมื่อถึงเวลาสอบกลางภาคและปลายภาค” นักศึกษาปริญญาตรีมีพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.99$) และ “เมื่อมีเวลาว่าง ฉันชอบหางานทำพิเศษเพราะคิดว่าเป็นการแบ่งเบาภาระพ่อแม่หรือผู้ปกครอง” ($\bar{X}=2.95$)

2.1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี

ตัวแปรความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี มาจากการประเมินตนเองของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง ($n=390$) โดยแบบสอบถามกำหนดให้นักศึกษาประเมินตนเองโดยการอ่านข้อความต่างๆ ที่สะท้อนความตั้งใจในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต โดยเกณฑ์การประเมินระดับความตั้งใจมี 7 ระดับ (น้อยที่สุดไปหามากที่สุด) สำหรับผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต แสดงในตารางที่ 14

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี

รายการเชิงพฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ความหมาย*	อันดับ
1. ถ้าฉันต้องใช้เงินซื้อหนังสือ ตำรา หรืออุปกรณ์การเรียนต่างๆ ฉันตั้งใจที่จะใช้หลักความพอประมาณของในหลวงรัชกาลที่ 9	4.70	1.28	มาก	2
2. ถ้าฉันต้องทำการบ้านส่งอาจารย์ ฉันตั้งใจว่าฉันจะทำด้วยตนเอง แม้ว่าจะยากมากก็จะพยายามหาคำตอบให้ได้ด้วยตนเอง	4.72	1.26	มาก	1
3. ถ้าฉันต้องอ่านหนังสือสอบ ฉันตั้งใจว่าจะวางแผนการอ่านตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อให้มีความพร้อมมากที่สุดก่อนสอบ	4.62	1.31	มาก	6

รายการเชิงพฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ความหมาย*	อันดับ
4.ถ้าโทรศัพท์มือถือรุ่นใหม่ออกวางขาย ฉันตั้งใจว่าจะไม่ซื้อเพราะเครื่องเก่ายังใช้ได้	4.64	2.20	มาก	4
5.ถ้าฉันเบื่อและอยากเที่ยว ฉันตั้งใจว่าจะไม่ไปเที่ยวกลางคืน เพราะคิดว่าอาจจะทำให้ชีวิตฉันเข้าไปเกี่ยวข้องกับอบายมุขต่างๆ	4.63	1.86	มาก	5
6.เมื่อมีเวลาว่าง ฉันตั้งใจว่าจะหางานทำพิเศษเพื่อเป็นการแบ่งเบาภาระพ่อแม่หรือผู้ปกครอง	4.67	1.76	มาก	3
รวม	4.66	0.92	มาก	-

*เกณฑ์การแปลความหมายระดับของความมุ่งมั่น

5.81 - 7.00 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4.61 - 5.80 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3.41 - 4.60 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2.21 - 3.40 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 2.20 หมายถึง มีพฤติกรรมหรือมีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 12 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวมนักศึกษาปริญญาตรีมีความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.66$) และข้อความทุกข้ออยู่ในระดับมาก โดยข้อความที่ได้ค่าเฉลี่ยคะแนนสูงสุด คือ “ถ้าฉันต้องทำการบ้านส่งอาจารย์ ฉันตั้งใจว่าฉันจะทำด้วยตนเอง แม้ว่าจะยากมากก็จะพยายามหาคำตอบให้ได้ด้วยตนเอง” ($\bar{X}=4.72$) ส่วนข้อความที่ได้ค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด (แต่ยังอยู่ในระดับมาก) คือ “ถ้าฉันต้องอ่านหนังสือสอบ ฉันตั้งใจว่าจะวางแผนการอ่านตั้งแต่เนิ่นๆ เพื่อให้มีความพร้อมมากที่สุดก่อนสอบ” ($\bar{X}=4.62$)

2.1.3 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาปริญญาตรี

ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย มาจากการทดสอบนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่เป็นตัวอย่าง ($n=390$) โดยแบบทดสอบกำหนดให้นักศึกษาตอบว่าใช่/หรือไม่ใช่ จำนวน 5 ข้อ หากตอบถูกได้ 1 คะแนน ตอบผิดได้ 0 คะแนน สำหรับผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาปริญญาตรี แสดงในตารางที่ 15

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD	ความหมาย
ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทย	3.04	1.01	ปานกลาง

*เกณฑ์การแปลความหมายระดับของความรู้

4.51 - 5.00 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 - 4.50 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับมาก

2.51 - 3.50 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง

1.51 - 2.50 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายถึง มีความรู้อยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวมนักศึกษาระดับปริญญาตรีมีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.04$)

2.1.4 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต

เจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต มาจากการประเมินตนเองของนักศึกษาที่เป็นตัวอย่าง ($n=390$) โดยแบบสอบถามกำหนดให้นักศึกษาประเมินตนเองโดยการอ่านข้อความต่างๆ ที่สะท้อนความรู้สึกที่มีต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต โดยแบบประเมินมีจำนวน 8 ข้อ ที่สร้างตามแนวคิดของ Osgood โดยแบบวัดเจตคติฉบับนี้มีข้อคำถามในเชิงลบ (Negative) จำนวน 1 ข้อ คือ ข้อ 1 ที่จะต้องมีการ Recode คะแนนก่อนวิเคราะห์ สำหรับผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของเจตคติของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต แสดงในตารางที่ 16

ตารางที่ 16 ค่าสถิติเชิงบรรยายของเจตคติของนักศึกษาปริญญาตรีที่มีต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต

การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต เป็นสิ่ง...		$\bar{X}$	SD	ความหมาย*	อันดับ
ง่าย	ยาก	1.02	1.68	มาก	8
น่าเบื่อ	สนุก	1.29	1.27	มาก	7
หดหู่	น่ายินดี	1.89	1.17	มาก	6
ไม่ดี	ดี	2.26	1.08	มากที่สุด	3
เป็นทุกข์	เป็นสุข	2.12	1.13	มากที่สุด	5
ไร้ประโยชน์	มีประโยชน์	2.29	1.14	มากที่สุด	1
ไร้สาระ	มีสาระ	2.27	1.16	มากที่สุด	2
ไม่สำคัญ	สำคัญ	2.19	1.17	มากที่สุด	4
รวม		1.92	0.95	มากที่สุด	-

*เกณฑ์การแปลความหมายระดับของความรู้

(+1.81) – (+3.00) หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับมากที่สุด

(+0.61) – (+1.80) หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับมาก

(-0.60) – (+0.60) หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับปานกลาง

(-1.81) – (-0.60) หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับน้อย

(-3.00) – (-1.80) หมายถึง มีเจตคติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 16 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวมนักศึกษาปริญญาตรีมีเจตคติต่อการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตในเชิงบวก (Positive) และอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}$ =1.92) และข้อคำถามที่นักศึกษาปริญญาตรีมีเจตคติต่อการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตในเชิงบวกและอยู่ในระดับ “มากที่สุด” มีจำนวน 5 รายการ จัดอันดับจากมากไปน้อย ได้แก่ อันดับที่ 1 มีประโยชน์ ($\bar{X}$ =2.29) อันดับที่ 2 มีสาระ ($\bar{X}$ =2.27) อันดับที่ 3 ดี ($\bar{X}$ =2.26) อันดับที่ 4 สำคัญ ($\bar{X}$ =2.19) และอันดับที่ 5 เป็นสุข ($\bar{X}$ =2.12) ส่วนระดับดีมีจำนวน 3 รายการ ได้แก่ น่ายินดี สนุก และ ง่าย ($\bar{X}$ =1.89, 1.29 และ 1.02) ตามลำดับ

2.1.5 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงมาจากการประเมินตนเองของนักศึกษาปริญญาตรีที่เป็นตัวอย่าง (n=390) โดยแบบสอบถามกำหนดให้นักศึกษาประเมินตนเองว่าตนจะคล้อยตามบุคคลใกล้ชิดมากน้อยเพียงใดในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต ได้แก่ ความเชื่อเกี่ยวกับธรรมชาติของสังคมเกี่ยวกับการกระทำของตน (Normative belief) และ แรงจูงใจที่จะคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (Motivation to comply) สำหรับผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง แสดงในตารางที่ 17

ตารางที่ 17 ค่าสถิติเชิงบรรยายของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

ข้อความ	$\bar{X}$	SD	ความหมาย*	อันดับ
1.เพื่อนสนิทคิดว่าฉันควรหรือไม่ควรนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	1.91	1.32	มากที่สุด	3
2.ฉันต้องการที่จะทำตามเพื่อนสนิทมากน้อยเพียงใด	1.14	1.59	มาก	6
3.พ่อแม่หรือผู้ปกครองคิดว่าฉันควรหรือไม่ควรนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	2.03	1.23	มากที่สุด	1
4.ฉันต้องการที่จะทำตามพ่อแม่หรือผู้ปกครองมากน้อยเพียงใด	1.73	1.33	มาก	4
5.อาจารย์คิดว่าฉันควรหรือไม่ควรนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต	1.98	1.22	มากที่สุด	2
6.ฉันต้องการที่จะทำตามอาจารย์มากน้อยเพียงใด	1.65	1.28	มาก	5
รวม	1.74	1.01	มาก	-

*เกณฑ์การแปลความหมายระดับของการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง

(+1.81) – (+3.00) หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมากที่สุด

(+0.61) – (+1.80) หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมาก

(-0.60) – (+0.60) หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับปานกลาง

(-1.81) – (-0.60) หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับน้อย

(-3.00) – (-1.80) หมายถึง มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 15 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวมนักศึกษาปริญญาตรีมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=1.74$) เมื่อเปรียบเทียบ 3 กลุ่มระหว่าง (1) เพื่อนสนิท (2) พ่อแม่หรือผู้ปกครอง และ (3) อาจารย์ พบว่า กลุ่มพ่อแม่หรือผู้ปกครองมีคะแนนสูงสุด ($\bar{X}=2.03$) และนักศึกษาปริญญาตรีมีการคล้อยตามกลุ่มนี้อยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ กลุ่มอาจารย์ ($\bar{X}=1.98$) และกลุ่มเพื่อนสนิท ($\bar{X}=1.91$) และนักศึกษาปริญญาตรีมีการคล้อยตาม 2 กลุ่มนี้ (กลุ่มอาจารย์และกลุ่มเพื่อนสนิท) อยู่ในระดับมากที่สุดเช่นเดียวกับกลุ่มพ่อแม่หรือผู้ปกครอง

2.1.6 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของการรับรู้ผลของพฤติกรรมของนักศึกษาปริญญาตรี

การรับรู้ผลของพฤติกรรม มาจากการประเมินตนเองของนักศึกษาปริญญาตรีที่เป็นตัวอย่าง ($n=390$) โดยแบบสอบถามกำหนดให้นักศึกษาประเมินตนเองโดยการอ่านข้อความต่างๆ ที่สะท้อนการรับรู้ผลของพฤติกรรม โดยเกณฑ์การประเมินระดับความตั้งใจมี 7 ระดับ (น้อยที่สุดไปหามากที่สุด) สำหรับผลการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงบรรยายของการรับรู้ผลของพฤติกรรมแสดงในตารางที่ 18

ตารางที่ 18 ค่าสถิติเชิงบรรยายของการรับรู้ผลของพฤติกรรมของนักศึกษาปริญญาตรี

รายการพฤติกรรม	$\bar{X}$	SD	ความหมาย*	อันดับ
1. ฉันจะไม่เป็นหนี้ หากรู้จักใช้จ่ายเงินให้เป็น ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ใช่จ่ายอะไรเกินตัว ไม่ว่าจะเรียน หรือเรื่องชีวิตประจำวันทั่วไป	5.69	1.55	มาก	1
2. เหตุผลที่ฉันเรียนหนังสือ ก็เพราะการเรียนจะทำให้ฉันเป็นคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม	5.60	1.42	มาก	2
3. ฉันรู้จักอดออมระหว่างเรียน เพราะเชื่อว่าเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับตนเองในอนาคตเมื่อจบไปเป็นบัณฑิตแล้ว	5.37	1.39	มาก	5
4.ฉันจะมีความสุขในชีวิตมากยิ่งขึ้น หากนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	5.58	1.34	มาก	3
5.การศึกษาเล่าเรียนของฉันจะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นหากนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้	5.57	1.36	มาก	4
รวม	5.56	1.18	มาก	-

*เกณฑ์การแปลความหมายระดับของการรับรู้ผลของพฤติกรรม

5.81 - 7.00 หมายถึง มีการรับรู้ผลของพฤติกรรมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.61 - 5.80 หมายถึง มีการรับรู้ผลของพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก

3.41 - 4.60 หมายถึง มีมีการรับรู้ผลของพฤติกรรมอยู่ในระดับปานกลาง

2.21 - 3.40 หมายถึง มีการรับรู้ผลของพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 2.20 หมายถึง มีการรับรู้ผลของพฤติกรรมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 18 จะเห็นได้ว่า ในภาพรวมนักศึกษาปริญญาตรีมีการรับรู้ผลของพฤติกรรมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=5.56$) โดยข้อความทุกข้ออยู่ในระดับมาก และข้อความที่มีคะแนนสูงสุด คือ “ฉันจะไม่เป็นหนี้ หากรู้จักใช้จ่ายเงินให้เป็น ไม่ฟุ่มเฟือย ไม่ใช่จ่ายอะไรเกินตัว ไม่ว่าจะเป็นเรื่องเรียน หรือเรื่องชีวิตประจำวันทั่วไป” ($\bar{X}=5.69$) รองลงมา คือ “เหตุผลที่ฉันเรียนหนังสือก็เพราะการเรียนจะทำให้ฉันเป็นคนที่มีความรู้คู่คุณธรรม” ($\bar{X}=5.60$) “ฉันจะมีความสุขในชีวิตมากยิ่งขึ้น หากนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้” ($\bar{X}=5.58$) “การศึกษาเล่าเรียนของฉันจะประสบความสำเร็จมากยิ่งขึ้นหากนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้” ($\bar{X}=5.57$) และ “ฉันรู้จักอดออมระหว่างเรียน เพราะเชื่อว่าเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับตนเองในอนาคตเมื่อจบไปเป็นบัณฑิตแล้ว” ($\bar{X}=5.37$) ตามลำดับ

2.2 ผลการวิเคราะห์เส้นทาง

2.2.1 ผลการตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์

2.2.1.1 ผลการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรสังเกตได้

การวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร มีวัตถุประสงค์เพื่อตรวจสอบการแจกแจงปกติของตัวแปรเดี่ยว ซึ่งเป็นข้อตกลงเบื้องต้นของการตรวจสอบข้อมูลก่อนการวิเคราะห์เส้นทาง ด้วยโปรแกรมลิสเรล เนื่องจากการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปรจะทำให้นักวิจัยทราบว่า ลักษณะการแจกแจงของตัวแปรเป็นแบบใด สถิติเชิงพรรณนาที่นำมาวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation) ค่าเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) เพื่อให้สามารถสรุปได้ว่าตัวแปรในการวิจัยแต่ละตัวมีการแจกแจงแบบปกติหรือไม่อย่างไร (นงลักษณ์ วิรัชชัย, 2542) โดยการตรวจสอบการแจกแจงปกติของตัวแปรเดียวนิยมตรวจสอบโดยพิจารณาค่าเบ้ (Skewness) ความโด่ง (Kurtosis) (สุภมาส อังสุโชติ และคณะ, 2554)

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ค่าสถิติพื้นฐานของตัวแปร จำนวน 5 ตัวแปร ประกอบด้วย ตัวแปรแฝงภายใน (Endogenous latent variable) มีจำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ (1) การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) (2) ความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) และ (3) เจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) และตัวแปรแฝงภายนอก (Exogenous latent variable) มีจำนวน 3 ตัวแปร ได้แก่ (1) ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (KNOWLEDGE) (2) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) และ (3) การรับรู้ผลของพฤติกรรม (PERCEPTION)

ตารางที่ 19 ค่าสถิติเชิงบรรยายของตัวแปรในการวิจัยเชิงปริมาณ (n=390)

ตัวแปร	$\bar{X}$	SD	Min	Max	Sk	Kur	แปลผล
LIVING	3.79	0.49	1.83	5.00	-0.52	0.49	มาก
INTENTION	4.66	0.92	1.83	7.00	-0.23	-0.35	มาก
KNOWLEDGE	3.04	1.01	0.00	5.00	0.24	-0.75	ปานกลาง
ATTITUDE	1.92	0.95	-2.13	3.00	-1.09	0.96	มากที่สุด
NORM	1.74	1.01	-1.67	3.00	-.53	-0.55	มาก
PERCEPTION	5.56	1.18	1.00	7.00	-.86	0.24	มาก

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 19 จะเห็นได้ว่า ตัวแปรที่มีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เจตคติของนักศึกษาปริญญาตรีต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) ส่วนตัวแปรที่มีคะแนนอยู่ในระดับมากมีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ (1) การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) (2) ความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) (3) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) และ (4) การรับรู้ผลของพฤติกรรม (PERCEPTION) ส่วนตัวแปรที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (KNOWLEDGE)

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) จะพบว่าข้อมูลมีการกระจายอยู่ใกล้กับค่าเฉลี่ย และเมื่อพิจารณาค่าความเบ้ (Skewness) และค่าความโด่ง (Kurtosis) มีความแตกต่างจากศูนย์เพียงเล็กน้อย แสดงว่าตัวแปรส่วนใหญ่มีการแจกแจงที่ใกล้เคียงโค้งปกติ (Normal distribution curve) จึงมีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์โมเดลสมการ โครงสร้าง

ตารางที่ 20 ค่าสถิติเชิงบรรยายของตัวแปรในการวิจัยเชิงปริมาณจำแนกตามสังกัด (n=390)

ตัวแปร	ม.รัฐ (n=84)		แปลผล	ม.ในกำกับรัฐ (n=87)		แปลผล	ม.เอกชน (n=82)		แปลผล	มรท. (n=62)		แปลผล	มทร. (n=75)		แปลผล
	$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD		$\bar{X}$	SD	
LIVING	3.64	0.51	มาก	3.87	0.44	มาก	3.92	0.41	มาก	3.59	0.58	มาก	3.89	0.42	มาก
INTENTION	4.54	0.94	ปานกลาง	4.89	0.83	มาก	4.74	0.90	มาก	4.29	0.92	ปานกลาง	4.75	0.95	มาก
KNOWLEDGE	3.17	1.04	ปานกลาง	3.39	1.06	ปานกลาง	2.68	0.90	ปานกลาง	2.71	0.98	ปานกลาง	3.17	0.86	ปานกลาง
ATTITUDE	1.83	0.90	มากที่สุด	2.18	0.71	มากที่สุด	1.89	1.03	มากที่สุด	1.43	1.20	มาก	2.14	0.79	มากที่สุด
NORM	1.70	0.95	มาก	1.88	0.93	มากที่สุด	1.56	1.09	มาก	1.41	1.15	มาก	2.09	0.86	มากที่สุด
PERCEPTION	5.30	1.23	มาก	5.91	0.82	มากที่สุด	5.61	1.06	มาก	4.89	1.56	มาก	5.95	0.95	มากที่สุด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตารางที่ 20 สรุปได้ดังนี้

1. ด้านการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีในทุกสังกัด ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก

2. ด้านความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยราชภัฏ มีความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนนักศึกษปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก

3. ด้านความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (KNOWLEDGE) พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีในทุกสังกัด มีความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอยู่ในระดับปานกลาง

4. ด้านเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏมีเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก นอกนั้นอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล

5. ด้านการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมาก

6. ด้านการรับรู้ผลของพฤติกรรม (PERCEPTION) มีผลการวิเคราะห์เช่นเดียวกับการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) โดยพบว่า นักศึกษาปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนนักศึกษปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยราชภัฏมีการคล้อยตามกลุ่มอ้างอิงอยู่ในระดับมาก

2.2.1.2 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product Moment Correlation) ทำให้ได้เมทริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ เพื่อตรวจสอบข้อตกลงเบื้องต้นของการวิเคราะห์ถดถอย เนื่องจากข้อตกลงเบื้องต้นที่สำคัญของการวิเคราะห์หองค์ประกอบ คือ ตัวแปรต้องมีความสัมพันธ์กัน เพื่อวัตถุประสงค์หลักของการวิเคราะห์หองค์ประกอบในการรวมกลุ่มของตัวแปรที่สัมพันธ์กัน สำหรับการตรวจสอบว่าตัวแปรมีความสัมพันธ์กันมากหรือไม่ ผู้วิจัยใช้ค่าสถิติทดสอบ 2 ค่า คือ Kaiser-Mayer-Olkin Measure of Sampling Adequacy (KMO) และ สถิติ Bartlett's test of sphericity เพื่อทดสอบว่าตัวแปรสังเกตได้ทั้งหมดเป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity Matrix) หรือไม่

ตารางที่ 21 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร

	LIVING	INTENTION	KNOWLEDGE	ATTITUDE	NORM	PERCEPTION
LIVING	1.00					
INTENTION	0.47**	1.00				
KNOWLEDGE	0.17**	0.10*	1.00			
ATTITUDE	0.34**	0.26**	0.14**	1.00		
NORM	0.23**	0.17**	0.05	0.53**	1.00	
PERCEPTION	0.39**	0.41**	0.15**	0.54**	0.44**	1.00

Bartlett's test of sphericity = 497.02, df = 15, p = 0.000, KMO = 0.74

หมายเหตุ * p < .05 ** p < .01

จากตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สันระหว่างตัวแปร พบว่า ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) คือ ความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) ($r=0.47$) รองลงมา คือ การรับรู้ผลของพฤติกรรม (PERCEPTION) ($r=0.39$) เจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) ($r=0.34$) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) ($r=0.23$) และความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (KNOWLEDGE) ($r=0.17$) ตามลำดับ

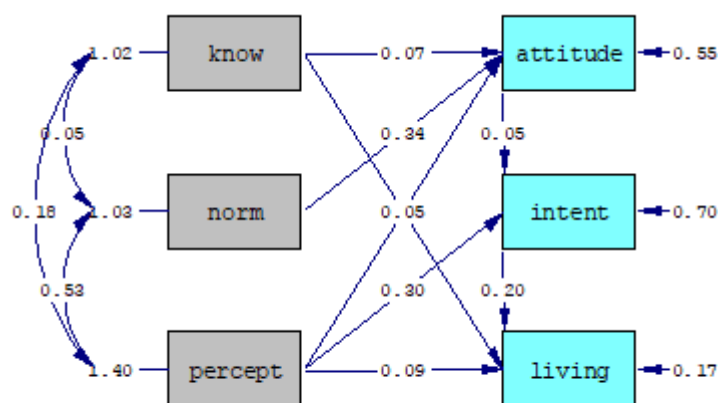
ในภาพรวม เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่ พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้ทุกคู่ส่วนใหญ่มีค่าไม่เกิน 0.80 ความสัมพันธ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้มีระดับความสัมพันธ์ไม่สูงมากนัก ไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ดังนั้น มีความเหมาะสมที่จะนำไปวิเคราะห์โมเดลถดถอยต่อไป

นอกจากนี้ เมื่อพิจารณาค่าสถิติ Bartlett's test of sphericity พบว่า มีค่าเท่ากับ 497.02, $df = 15$, $p = 0.000$ แสดงว่า เมทริกซ์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ไม่เป็นเมทริกซ์เอกลักษณ์ (Identity matrix) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ตัวแปรมีความสัมพันธ์กันอย่างเพียงพอที่จะสามารถนำไปวิเคราะห์หองค์ประกอบได้ สอดคล้องกับผลการวิเคราะห์ Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ซึ่งมีค่าใกล้ 1 (0.74) แสดงให้เห็นว่าตัวแปรสังเกตได้มีความสัมพันธ์กันมาก เหมาะสมในการนำไปใช้ในการตรวจสอบความสอดคล้องกลมกลืนกับ โมเดลการวิจัยกับข้อมูลเชิงประจักษ์ต่อไป (Hair et al., 2006 อ้างอิงจาก สุกมาศ อังศุโชติ และคณะ, 2554)

2.2.1.3 ผลการวิเคราะห์เส้นทาง

ผลการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี (ก่อนปรับโมเดล) พบว่า $\chi^2/df=2.62$, $GFI=0.99$, $AGFI=0.95$ และ $RMSEA=0.07$ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ามีดัชนีบางตัวที่ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ของการยอมรับ ส่งผลทำให้โมเดลยังไม่มี ความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

Chi-Square=10.46, df=4, P-value=0.03341, RMSEA=0.065

ภาพประกอบที่ 12 การวิเคราะห์เส้นทางตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (ก่อนปรับ)

ตารางที่ 22 ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของการวิเคราะห์เส้นทางของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ก่อนปรับ)

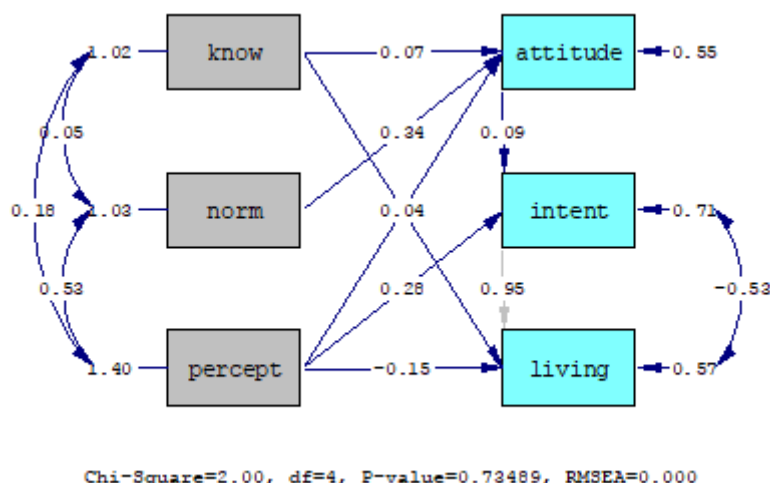
ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์	ค่าดัชนีที่วัดได้	ผลการพิจารณา
χ^2	$p > 0.50$	0.03	ไม่ผ่าน
χ^2/df	< 2.00	2.62	ไม่ผ่าน
GFI	≥ 0.95	0.99	ผ่าน
AGFI	≥ 0.90	0.95	ผ่าน
RMSEA	< 0.05	0.07	ไม่ผ่าน

หมายเหตุ $\chi^2 = 10.46$, $df=4$, $p=0.03$

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่า โมเดลการวิเคราะห์เส้นทางของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ก่อนปรับ) ยังไม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์ เนื่องจากดัชนีต่างๆ ยังไม่เป็นไปตามเกณฑ์ ดังนั้น จะต้องมีการปรับโมเดล

ตารางที่ 23 รายละเอียดการปรับโมเดลการวิเคราะห์เส้นทางตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีให้มีความสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์

ครั้งที่	คู่ความสัมพันธ์ ของค่าความคลาดเคลื่อน ที่ทำการปรับ	χ^2	df	P - value	RMSEA
1	INTENT กับ LIVING	1.26	3	0.74	0.000

ภาพประกอบที่ 13 การวิเคราะห์เส้นทางตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลังปรับ)

ตารางที่ 24 ค่าดัชนีความสอดคล้องกลมกลืนของการวิเคราะห์เส้นทางของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรี (หลังปรับ)

ดัชนีความกลมกลืน	เกณฑ์	ค่าดัชนีที่วัดได้	ผลการพิจารณา
χ^2	$p > 0.50$	0.73	ผ่าน
χ^2/df	< 2.00	0.50	ผ่าน
GFI	≥ 0.95	1.00	ผ่าน
AGFI	≥ 0.90	0.99	ผ่าน
RMSEA	< 0.05	0.00	ผ่าน

หมายเหตุ $\chi^2 = 2.00$, $df=4$, $p=0.73$

ผลการวิเคราะห์เส้นทาง (Path analysis) ของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีหลังปรับ โมเดล 1 รอบ พบว่า $\chi^2/df=0.73$, $GFI=1.00$, $AGFI=0.99$ และ $RMSEA=0.00$ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าดัชนีทุกตัวเป็นไปตามเกณฑ์ของการยอมรับ ดังตารางที่ 21 ส่งผลทำให้โมเดลสอดคล้องกลมกลืนกับข้อมูลเชิงประจักษ์ ไม่จำเป็นต้องปรับโมเดลอีกต่อไป

ตารางที่ 25 สรุปดัชนีของโมเดลการวิเคราะห์เส้นทางของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ก่อนปรับและหลังปรับ)

ค่าดัชนี	เกณฑ์	ก่อนปรับ		หลังปรับ	
		ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา	ค่าสถิติ	ผลการพิจารณา
χ^2	$p > 0.05$	0.03	ไม่ผ่าน	0.73	ผ่าน
χ^2 / df	< 2.00	2.62	ไม่ผ่าน	0.50	ผ่าน
GFI	≥ 0.95	0.99	ผ่าน	1.00	ผ่าน
AGFI	≥ 0.95	0.95	ผ่าน	0.99	ผ่าน
RMSEA	< 0.05	0.07	ไม่ผ่าน	0.00	ผ่าน

ผลการวิเคราะห์เส้นทางของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี ทำให้ได้ค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพลทางตรง (Direct Effects : DE) อิทธิพลทางอ้อม (Indirect Effects: IE) และอิทธิพลรวม (Total Effects: TE) โดยผู้วิจัยนำเสนอผลการวิเคราะห์ดังนี้

ตารางที่ 26 ผลการวิเคราะห์อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี

ปัจจัยเหตุ	KNOWLEDGE			NORM			PERCEPTION			ATTITUDE			INTENTION		
	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE	TE	IE	DE
ATTITUDE	0.07 (0.04)	-	0.07 (0.04)	0.34** (0.04)	-	0.34** (0.04)	0.30** (0.04)	-	0.30** (0.04)	-	-	-	-	-	-
INTENTION	0.01 (0.00)	0.01 (0.00)	-	0.03** (0.01)	0.03** (0.01)	-	0.31** (0.04)	0.03** (0.01)	0.28** (0.04)	0.09** (0.03)	-	0.09** (0.03)	-	-	-
LIVING	0.05 (0.02)	0.01 (0.00)	0.04 (0.02)	0.03** (0.01)	0.03** (0.01)	-	0.14** (0.02)	0.29** (0.03)	-0.15 (0.03)	0.08** (0.03)	0.08** (0.03)	-	0.95** (0.00)	-	0.95** (0.00)

ค่าสถิติ Chi-Square (χ^2) = 2.00 , df = 4 , p = 0.73 , GFI = 1.00, RMSEA = 0.00

สมการโครงสร้างของตัวแปร ATTITUDE INTENTION LIVING

R Square 0.40 0.17 0.17

เมตริกซ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร

ตัวแปรแฝง	LIVING	INTENTION	KNOWLEDGE	ATTITUDE	NORM	PERCEPTION
LIVING	1.00					
INTENTION	0.47**	1.00				
KNOWLEDGE	0.17**	0.10*	1.00			
ATTITUDE	0.34**	0.26**	0.14**	1.00		
NORM	0.23**	0.17**	0.05	0.53**	1.00	
PERCEPTION	0.39**	0.41**	0.15**	0.54**	0.44**	1.00

* p < .05 ** p < .01

จากผลการวิเคราะห์ในตารางที่ 26 พบว่า เมื่อพิจารณาอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมที่ส่งผลต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตของนักศึกษาปริญญาตรี พบว่า

(1) ความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) มีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.95

(2) เจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) โดยผ่านตัวแปรความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.08

(3) การรับรู้ผลของพฤติกรรม (PERCEPTION) มีอิทธิพลทางตรงต่อความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.28 และมีอิทธิพลทางตรงต่อเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.30 นอกจากนี้พบว่า การรับรู้ผลของพฤติกรรมมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) โดยส่งผ่านตัวแปรความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.29

(4) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) มีอิทธิพลทางตรงต่อเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.34 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) โดยส่งผ่านตัวแปรเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) และตัวแปรความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION)

(5) ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (KNOWLEDGE) ไม่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) และการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ

การวิจัยเชิงคุณภาพในขั้นตอนนี้มีลักษณะเป็นการวิจัยเชิงพื้นที่ (Area-based research) โดยข้อมูลเชิงคุณภาพมาจากเทคนิคการรวบรวมข้อมูล 2 วิธี ได้แก่ การสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth interview) และการเก็บข้อมูลภาคสนาม (Field study) สำหรับการสัมภาษณ์เชิงลึก ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ (1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี (2) คุณอุไร กาลปักษ์ เกษตรอำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี (3) นายบรรพต มามาก ปราชญ์ชาวบ้าน ชุมชนบ้านไร่มะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี และ (4) นักศึกษาปริญญาตรีที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ส่วนการเก็บข้อมูลภาคสนาม ใช้วิธีการลงพื้นที่จริง สังเกต และสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต่างๆ ในกิจกรรมหรือโครงการที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดำเนินการ สำหรับข้อมูลทั้งหมดที่ได้จากการสัมภาษณ์และการบันทึกภาคสนามจะถูกนำมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) และถูกนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการกำหนดแนวทางการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม” ให้กับนักศึกษาปริญญาตรีต่อไป

สาเหตุที่ผู้วิจัยเลือกมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นสนามวิจัยสำหรับการสัมภาษณ์ และการลงพื้นที่ตรวจเยี่ยม เนื่องจาก (1) จังหวัดเพชรบุรี บ้านเกิดของ ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล เลขาธิการมูลนิธิชัยพัฒนา ผู้ทำงานใกล้ชิดกับ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศ” หรือ “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช” (รัชกาลที่ 9) และเป็นผู้ริเริ่มแนวคิดให้มีการสอนวิชา “ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน” ในระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี และ (2) จังหวัดเพชรบุรีมีโครงการในพระราชดำริที่ดำเนินการตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของ “พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวในพระบรมโกศ” หรือ “พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช” (รัชกาลที่ 9) จำนวนมาก เมื่อเทียบกับจังหวัดอื่น

3.1 ผลการสัมภาษณ์เชิงลึก

การสัมภาษณ์เชิงลึกมีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติจริง (Theory into Practice) และการจัดกิจกรรมหรือโครงการของสถาบันอุดมศึกษาที่ปลูกฝังแนวคิดเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงและการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม” ให้กับนักศึกษาปริญญาตรี คำถามการสัมภาษณ์มี 3 ข้อ ในที่นี้ผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์เนื้อหาตามคำถามการสัมภาษณ์ โดยสรุปดังนี้

คำถามที่ 1 ท่านคิดว่า ควรมีกิจกรรมหรือโครงการในลักษณะใดที่สามารถช่วยเสริมสร้าง และปลูกฝังแนวคิดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

-การปลูกฝังแนวคิดเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างกรอบความคิด เรื่อง ความรู้คู่คุณธรรม ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดำเนินการ ได้ใช้ “ไร่มะขามโมเดล” เป็นสื่อในการ เรียนการสอน โดยให้นักศึกษาลงมือทำกับชาวบ้าน เมื่อนักศึกษาได้ลงมือปลูกข้าวเอง จะทำให้เกิด ความรักในแผ่นดินเกิดมากยิ่งขึ้น เห็นความลำบากของชาวนา เห็นความทุ่มเทของในหลวง สิ่งเหล่านี้ จะหล่อหลอมให้นักศึกษาเติบโตไปเป็นคนดีที่มีความสุขอย่างยั่งยืนต่อไป

-การให้นักศึกษามาทำงานร่วมกันกับชาวบ้านและชุมชนในพื้นที่ นักศึกษาจะได้เรียนรู้วิถี ชีวิตของชาวบ้านและการเกษตรตามแนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ขณะที่นักศึกษาได้เรียนรู้ ชุมชนเองก็ได้ประโยชน์ด้วยเช่นกัน ทั้งนี้ความสำเร็จดังกล่าวจะต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่าย ไม่ ว่าจะเป็นชาวบ้าน ผู้นำชุมชน ตลอดจนคนจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

“นักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีความใกล้ชิดกับศาสตร์พระราชา เราได้น้อมนำทฤษฎีของในหลวงรัชกาลที่ 9 สู่การปฏิบัติจริง ในคณะของเรา มีวิชาศึกษาทั่วไปที่ทุกคณะต้องมาเรียนร่วมกัน นั่นก็คือ วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนา ที่ยั่งยืน เราได้ อาจารย์พจนารถ บัวเขียว ซึ่งท่านเป็นอาจารย์ประจำคณะของเรา และเป็น รองอธิการบดี มาช่วยสอน ซึ่งเหมาะสมอย่างมาก เพราะท่านเกิดที่จังหวัดเพชรบุรี ทำงานกับชุมชนและชาวบ้านมาตลอด”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพพรรณ เทียมเดช
คณบดี คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
วันที่ 20 กันยายน 2561

-มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมีโครงการที่ร่วมมือกับชุมชนทำงานด้วยกัน ชุมชนเองก็อยาก มีส่วนร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏอยู่แล้ว เท่าที่ลงพื้นที่สอบถามความต้องการของชุมชน โดยเฉพาะ ชาวบ้านในชุมชนต้องการความรู้ในเชิงวิชาการ ไม่ต้องรอคำตอบจากนักวิชาการในส่วนกลางเพราะ ต้องใช้เวลา กว่าจะได้คำตอบ ข้างที่อาจจะตายหมดแล้ว โครงการที่สามารถทำร่วมกับชุมชนได้ เช่น โครงการเกษตรอินทรีย์ โครงการฝึกงานของนักศึกษาที่เรียนในคณะเทคโนโลยีการเกษตร โครงการ สอนในรายวิชา “ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน” เป็นต้น

“เราจะบอกชาวบ้านเสมอว่า ห้ามลึศยา ไม่อย่างนั้นแปลว่าเรายอมแพ้ ห้ามใช้สารเคมี อย่าทำอะไรที่เคยชิน เราต้องเปลี่ยนตัวเอง เรามอบทุกคนเสมอว่าอย่าทำแบบเดิมๆ หากเรากลับไปใช้สารเคมี เราจะแพ้...แพ้ทุกคนที่เคยมาดูถูกเรา เราจะต้องอดทน ทำตามทฤษฎีของในหลวง หากเราทำได้ เราจะเป็นคนที่มีความสุข อาจจะไม่รวย แต่อยู่ได้ พอเพียงและมีความสุขไปตลอดชีวิต”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

- โครงการเกษตรอินทรีย์ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีร่วมกับเครือข่ายความร่วมมือ จะทำให้เกษตรกรไม่ต้องเสียค่าปุ๋ยค่ายา เพราะเกษตรอินทรีย์ไม่ใช้สารเคมี และมีกินมีใช้ตลอดชีวิต นอกจากจะทำให้ชาวบ้านเข้าใจศาสตร์พระราชแล้ว การปลูกข้าวจะทำให้ทุกคนสามัคคีกัน มีความผูกพัน เนื่องด้วยการทำนาปลูกข้าว มีประเพณีหลายอย่างที่ทุกคนจะต้องเข้ามามีส่วนร่วม เช่น การบูชาพระแม่โพสพ การรับท้องข้าว เป็นต้น

คำถามที่ 2 เจ็อนใจของการนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต คือ ความรู้และคุณธรรม ท่านมีความคิดเห็นอย่างไร

-เห็นด้วยอย่างยิ่ง คนไทยต้องรู้จักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเข้าใจ ไม่ใช่แค่รู้ แต่ต้องทำให้เป็น เพราะนี่คือ “มรดกทางปัญญา” ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 มอบให้กับคนไทยทุกคน ท่านคิดว่าถูกต้องหมดทุกอย่าง คิดไว้หมดแล้วเพื่อคนไทย ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นของฟรีสำหรับคนไทยทุกคน ไม่ว่าจะอยู่ในสถานะอะไร ร่ำรวยหรือยากจน ทุกคนใช้ได้หมด แต่มีเจ็อนใจอย่างเดียวคือ “ความรู้คู่คุณธรรม” มีแต่ความรู้อย่างเดียวไม่ได้ หรือมีแต่คุณธรรมอย่างเดียวก็ไม่ได้ ต้องมีให้ครบทั้ง 2 ประการ จะส่งให้การทำงาน การใช้ชีวิต หรือการทำกิจการใดประสบความสำเร็จและมีความสุข

“หากเราเรียนรู้จากการกระทำจะจำไปจนวันตาย เราอธิบายได้เพราะพูดในสิ่งที่ทำทุกอย่างอยู่ในหัว ปัญหาไม่มีแก้ไข ไม่ได้มีไว้ทุกข์ ในหลวงท่านไม่เคยสอนให้เรายอมแพ้ ท่านทำเป็นตัวอย่างให้เราดู ทำไมเราจะทำไม่ได้ ท่านอยู่ระดับนั้นยังทำได้ เราแค่ชาวบ้านธรรมดาที่ไม่ควรจะยอมแพ้อะไรง่าย”

นายบรรพต มามาก

ปราชญ์ชาวบ้าน อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

-ความรู้และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จ จะขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้ต้องไปคู่กันจึงเรียกว่า “ความรู้คู่คุณธรรม” เป็นหลักการพื้นฐานของทฤษฎีนี้ เป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนจะต้องมีก่อนเป็นสิ่งแรก ความรู้อย่างเดียวไม่ได้ทำให้คนมีความสุข ในขณะที่เดียวกันคุณธรรมอย่างเดียวก็อยู่ไม่ได้ การดำเนินชีวิตของคนไทยจะต้องมีทั้ง 2 อย่างชีวิตจึงจะมีความสุขอย่างแท้จริงและยั่งยืนตลอดไป

“มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี ถือว่าเป็นแห่งแรกของราชภัฏที่ริเริ่มโครงการปลูกฝังกรอบความคิด เรื่อง ความรู้คู่คุณธรรม ให้กับนักศึกษาปริญญาตรี เพราะหากเริ่มที่การศึกษาระดับปริญญาโท หรือปริญญาเอก ก็ไกลเกินไป อาจจะสายไปแล้ว หัวใจสำคัญของการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่องนี้ ก็คือต้องถ่ายทอด และการทำงานจริงผ่านโครงการตามแนวพระราชดำริต่างๆ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

คำถามที่ 3 ท่านคิดว่ามีตัวแปรหรือปัจจัยอะไรบ้างที่จะทำให้ศึกษานำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงไปใช้ เช่น ความรู้ เจตคติ กลุ่มบุคคลที่มีอิทธิพลต่อนักศึกษา การรับรู้เกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับ เป็นต้น จงให้เหตุผลประกอบ

-ก่อนที่จะนำทฤษฎีของในหลวงรัชกาลที่ 9 ไปใช้ สิ่งที่เราจะต้องรู้และเข้าใจก่อนก็คือปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีอะไรบ้าง เข้าใจอย่างลึกซึ้งหรือเปล่า เพราะหากไม่รู้ก็จะทำไม่ถูกต้อง และเมื่อรู้แล้วก็ควรเข้าใจด้วยว่าทำไปแล้วได้ประโยชน์อะไร ชีวิตดีขึ้นหรือไม่ การทำงานดีขึ้นหรือไม่ ต้องพิสูจน์ด้วยตนเอง เพราะฉะนั้นความรู้อย่างเดียวไม่พอ ต้องรับรู้ด้วยว่ามีประโยชน์อะไร

“เดิมชาวบ้านที่นึกแบบสะเปะสะปะ ไม่มีทิศทาง จะทำอะไรสักอย่างต้องไปหาคำตอบจากผู้รู้ บางทีก็จะรู้ข่าวก็ตายชะก่อน สัตว์ก็อยู่ไม่ได้ สำหรับโครงการเกษตรอินทรีย์ทำให้เราได้เรียนรู้มากขึ้น ชุมชนกล้าพูดมากขึ้น เรามี Lab เป็นของตนเอง ก็คือ นาข้าว เราไม่ได้ทำตามลำพัง ตอนเย็นๆ จะมีนักศึกษาจากมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีมาช่วยให้อาหารปลา เลี้ยงสัตว์ นักศึกษาเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น”

นายบรรพต มามาก

ปราชญ์ชาวบ้าน อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

-ความรู้และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้การนำปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จตามเจตนารมณ์ของในหลวงรัชกาลที่ 9 เราจะทำบ้าง ไม่ทำบ้าง ไม่ได้ แต่เป็นสิ่งที่คนไทยจะต้องทำไปตลอดชีวิต โครงการเกษตรอินทรีย์ที่ให้นักศึกษาปริญญาตรีมาร่วมปลูกข้าวกับชาวบ้านจะสะท้อนได้ชัดเจนเลยว่านักศึกษามีความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากแค่ไหน มีความรู้สึกหรือมีเจตคติอย่างไรต่อกิจกรรมที่ทำ ทำแล้วได้อะไรบ้าง มีประโยชน์แค่ไหน

“นักศึกษาในต่างจังหวัดส่วนใหญ่จะมาจากครอบครัวใหญ่และเป็นครอบครัวเกษตร จะมีความผูกพันกับปู่ย่าตายาย เครือญาติในครอบครัวเป็นทุนเดิม ดังนั้น การเข้ามาเรียนรู้ในเรื่องเกษตรทฤษฎีใหม่จึงไม่ใช่เรื่องยาก การปลูกฝังความคิดในครอบครัวเป็นสิ่งสำคัญ หากผู้ใหญ่บอกว่าดี เด็กๆ เหล่านี้ก็จะเรียนรู้และซึมซับเรื่องต่างๆ ไปในตัว โดยเฉพาะคนรุ่นปู่ รุ่นย่า คนเฒ่าคนแก่ รักในหลวง เห็นความดีของท่าน เด็กๆ รุ่นหลังก็จะซึมซับไปได้ไม่ยาก”

คุณอุไร กาลปักษ์

เกษตรอำเภอ อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

3.2 ผลการเก็บข้อมูลภาคสนาม

การเก็บข้อมูลภาคสนาม (Site visit) มีวัตถุประสงค์เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลใน 3 ประเด็น ได้แก่ (1) แนวทางการจัดกิจกรรมหรือโครงการ (2) การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย (Stakeholders) และ (3) ผลการเรียนรู้ (Learning outcome) ต่างๆ ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมหรือโครงการดังกล่าว โดยผู้วิจัยขอเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการลงพื้นที่ตรวจสอบ การสังเกต และการสัมภาษณ์ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยสรุปดังนี้

3.2.1 แนวทางการจัดกิจกรรมหรือโครงการปลูกฝังกรอบความคิด เรื่อง ความรู้คู่คุณธรรม

กิจกรรมหรือโครงการที่นำมาใช้เพื่อปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง ความรู้คู่คุณธรรม คือ การมีรายวิชา “ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน” ที่เปิดสอนเป็นรายวิชาศึกษาทั่วไป (General Education: GE) ให้กับนักศึกษามหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีในทุกคณะวิชา โดยมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเป็นสถาบันแรกของมหาวิทยาลัยราชภัฏที่ทำในลักษณะนี้ โดยอาศัยความร่วมมือจากภาคีเครือข่าย ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน คนในชุมชน และชานาทำงานร่วมกัน และให้อาจารย์และนักศึกษاپริญญาตรีของมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีเข้าไปมีส่วนร่วม

“วิทยาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวิชาที่นำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง มีจุดเริ่มมาจากแนวคิดของ ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล โดยการเอานักศึกษา มาลงมือทำนาจริงๆ เราเรียนแบบ *Active Learning* และเรียนรู้ตลอดกระบวนการของการปลูกข้าว เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วเราจะเอาข้าวไปไวไวไหน ท่าน ดร.สุเมธ บอกว่าก็ให้รุ่นน้องกิน คนรุ่นต่อๆ ไปจะได้ชิมชั้บและซาบซึ้งที่มีข้าวกิน ทำต่อเนื่องแบบนี้ต่อไปก็จะยั่งยืน”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

ภาพประกอบที่ 14 เครือข่ายความร่วมมือโครงการต้นแบบการปลูกข้าวอินทรีย์ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง ชุมชนไร่มะขาม อำเภอบ้านลาด จังหวัดเพชรบุรี

“โครงการเกษตรอินทรีย์ ชุมชนไร่มะขาม เป็นต้นแบบของจังหวัดเพชรบุรีและเป็นแนวปฏิบัติที่ดีของประเทศไทย เราทำเป็นต้นแบบให้คนอื่นได้เข้ามาศึกษา ชาวบ้านจะมีกินมีใช้โดยไม่ต้องจ่ายเงิน เป็นโครงการที่สร้างรอยยิ้มให้กับชาวนา เรามีโรงสีแห่งความสุข ซึ่งเป็นโรงสีของชุมชน มีข้าว 40 กว่าสายพันธุ์และมีผลิตภัณฑ์แปรรูปจากข้าว ผลิตภัณฑ์ *Organic* เราตั้งราคาเองได้เลย ขายออนไลน์แล้วแต่มีปัญหาเรื่องค่าขนส่งซึ่งยังราคาสูงอยู่มี *Wi-fi* ในศูนย์การเรียนรู้ของชุมชน มี *QR code* สแกนแล้วดูได้เลย ผู้นำชุมชนไม่ต้องอยู่ในพื้นที่ก็เรียนรู้ได้ ต้องขอขอบคุณมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีที่เข้ามาช่วยเหลือในเรื่องนี้”

นายบรรพต มามาก

ปราชญ์ชาวบ้าน อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

“วิทยาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืนกำหนดให้นักศึกษาปริญญาตรีเรียน ทยุทธิร้อยละ 50 ลงมือปฏิบัติจริงร้อยละ 30 โดยการลงพื้นที่ในหลายชุมชน ส่วนที่เหลือเป็น การถอดบทเรียน ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน สิ่งแรกเลยนักศึกษาจะต้องรู้จักใน หลวงรัชกาลที่ 9 ก่อนว่าท่านมีแนวคิดอะไร มีทฤษฎีอะไรบ้าง หลักการทรงงานเพื่อแก้ปัญหา มีอะไรบ้างที่ท่านทำ ตอนที่ผมเปิดวิดีโอให้นักศึกษาดู ร้องไห้กันทุกคนเลย เมื่อรู้จักในหลวง แล้วก็ลงไปพื้นที่ท่านทำกันจริงๆ ข้าวที่เก็บเกี่ยวได้ก็นำไปหุงให้รุ่นน้องกิน เพื่อถ่ายทอดและ สืบทอดเรื่องราวสู่รุ่นต่อไป”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

ภาพประกอบที่ 15 ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว รองอธิการบดี มรภ. เพชรบุรี อธิบายวัตถุประสงค์ของโครงการต้นแบบการปลูกข้าวอินทรีย์ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง และวิทยาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน

“เราโชคดีที่มีโอกาสได้ไปเห็นท้องนาที่วังจิตรลดดา ในหลวงท่านใช้บ้าน ของท่านเองเป็นที่ทดลอง ทำเป็นตัวอย่าง ทำไมเราจะทำไม่ได้ สิ่งที่เราทำยังน้อยมาก หากเทียบกับสิ่งที่ในหลวงทำเพื่อประชาชนชาวไทย”

นายบรรพต มามาก

ปราชญ์ชาวบ้าน อ.บ้านลาด จ.เพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

3.2.2 การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

- วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกำนัน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เกษตรอำเภอ ผู้นำชุมชน และชาวบ้าน เป็นวิชาที่ฝึกนักศึกษาให้เข้าใจในศาสตร์ของพระราชชาติตั้งแต่ต้นน้ำจนปลายน้ำ เช่น ตั้งแต่ดำเนินา รับขวัญข้าว เกี่ยวข้าว ไปจนกระทั่งการนำข้าวไปสีในโรงสีของชุมชนที่เรียกว่า “โรงสีแห่งความสุข” เพราะเกิดจากการร่วมมือร่วมทุนกันระหว่างคนในชุมชน ทุกคนเป็นเจ้าของร่วมกัน เป็นต้น

“มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีร่วมกับภาคีจัด โครงการต้นแบบการปลูกข้าวอินทรีย์ ตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อแก้ปัญหาความยากจนของประชาชน โดยบูรณาการกับรายวิชา ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

ภาพประกอบที่ 16 นักศึกษาเตรียมข้าวก่อนเริ่มฝึกดำนาโดยการแนะนำของปราชญ์ชาวบ้าน

“ในวิชาศาสตร์พระราชานักศึกษาจะต้องเข้ามาเรียนรู้วิธีการปลูกข้าว และการแปรรูปข้าวอย่างครบวงจร โดยให้ทุกคณะมาลงมือทำ บูรณาการหลายๆ ศาสตร์ ไม่ว่าจะเป็นนักศึกษานิติศาสตร์ หรือเอกภาษาอังกฤษก็สามารถทำงานร่วมกันได้ นักศึกษาจะได้เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น กับชาวบ้าน กับเพื่อนต่างคณะ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน อันนี้จึงเป็นที่มาของคำว่า ชุมชนแห่งการพัฒนาและร่วมมือ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

ภาพประกอบที่ 17 คนละไม้คนละมือเพื่อให้งานสำเร็จ

3.2.3 ผลการเรียนรู้ (Learning outcome) ที่ได้รับจากการจัดกิจกรรมหรือโครงการ

- วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่ใช่แค่การเรียนรู้ แต่ทุกคนที่มีส่วนร่วมในโครงการนี้ได้รับหมด ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารมหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี อาจารย์ที่เข้าร่วมในกิจกรรม ผู้นำชุมชน เกษตรอำเภอ ประชาชนชาวบ้าน ชาวนา และนักศึกษา การทำสิ่งใดก็ตามที่อยู่บนพื้นฐานของเศรษฐกิจพอเพียง เช่น การทำนาปลูกข้าว การทำงาน การเรียน การใช้ชีวิต เป็นต้น ล้วนแต่ทำให้เกิดสิ่งดีแก่ตนเองและส่งผลไปถึงผู้คนรอบข้างด้วย สิ่งที่ทุกคนมีส่วนร่วมกันคือ “ความสุขบนความพอเพียง” นอกเหนือไปจากองค์ความรู้ องค์ความคิด และประสบการณ์ตรงที่ได้รับ

“ในวิชาศาสตร์พระราชานี้ นักศึกษาอาจจะเสียใจที่ในหลวงรัชกาลที่ ๑ จากคนไทยไป แต่เราสอนให้นักศึกษาเปลี่ยนความเสียใจเป็นกำลังใจ เอาแรงเอาพลังที่เราจะมาทำงานทำงานเพื่อสืบสานปณิธานของท่าน ปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงจะต้องอยู่ในสายเลือดของคนไทย ของนักศึกษาทุกคนที่เรียนวิชานี้”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

ภาพประกอบที่ 18 รอยยิ้มของนักศึกษากับการดำเนินตามวิถีเศรษฐกิจพอเพียง

“ในวิชาศาสตร์พระราชานักศึกษาจะได้สัมผัสกับชุมชน ได้เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การลงมือทำจะทำให้จำทุกอย่างได้ สามารถนำไปประยุกต์ในการดำเนินชีวิตของตนเองได้ เป็นคนที่มีความสุข ทั้งนี้ภายใต้เงื่อนไขสำคัญคือ ความรู้และคุณธรรม ต้องไปคู่กัน”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

“จะดำจนกว่าจะดำ... เป็นคำพูดที่เราบอกนักศึกษาเพื่อสอนให้รู้จักอดทนและมี ความเพียรพยายาม ให้เข้าใจความรู้สึกของชาวนาในฐานะที่เป็นกระดูกสันหลังของชาติ”

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พจนารถ บัวเขียว

รองอธิการบดี มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

วันที่ 2 ตุลาคม 2561

ภาพประกอบที่ 19 นา 1 แปลงใช้ชาวนาคำ 2-3 คน แต่นักศึกษาช่วยกัน 30 คน

-วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่ใช่แค่สอนให้นักศึกษาทำนาเป็น แต่สอนให้คิดเป็นผ่านการลงมือปฏิบัติ เมื่อนักศึกษาคิดได้ เข้าใจ ก็จะจำและทำสิ่งนี้ไปจนวันตาย นั่นหมายความว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 จะติดตัวจิตใจทุกคนตลอดไป เมื่อจบเป็นบัณฑิตไปแล้ว นักศึกษาทุกคนจะมีทั้ง “ความรู้ในศาสตร์ที่เรียน” และ “คุณธรรมในการใช้ชีวิตและทำงาน” แม้ว่าจะเป็นเป้าหมายในอนาคตที่อาจจะยังไม่ถึง แต่กรอบความคิดหรือกระบวนการคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม” ก็ปลูกฝังได้ไม่ยากโดยผ่านกิจกรรมการเรียนการสอนในวิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืนนี้

ภาพประกอบที่ 20 รอยยิ้มแห่งความสุข...สุขที่ได้ทำ สุขที่ได้เรียนรู้ สุขที่ได้เกิดเป็นคนไทย

ตอนที่ 4 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพในตอนต้นที่ 1-3 ผู้วิจัยได้นำมาสังเคราะห์และวิเคราะห์ต่อเพื่อเขียนแนวทางการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม” ให้กับนักศึกษาปริญญาตรี

ตารางที่ 27 แนวทางการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม” ให้กับนักศึกษาปริญญาตรี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quan)	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (QUAL)	แนวทางการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม”
<p>1.ระดับของการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต</p> <p>(1) ตัวแปรที่มีคะแนนอยู่ในระดับมากที่สุด คือ เจตคติของนักศึกษาปริญญาตรีต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) ส่วนตัวแปรที่มีคะแนนอยู่ในระดับมากมีจำนวน 4 ตัวแปร ได้แก่ (1) การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) (2) ความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) (3) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) และ (4) การรับรู้ผลของพฤติกรรม (PERCEPTION) ส่วนตัวแปรที่มีคะแนนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (KNOWLEDGE)</p> <p>(2) เมื่อพิจารณาตามสังกัด พบว่า การใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) พบว่า นักศึกษาปริญญาตรีในทุกสังกัด ได้แก่ นักศึกษาปริญญาตรีที่มาจากมหาวิทยาลัยของรัฐ มหาวิทยาลัยในกำกับของรัฐ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยเอกชน และมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล มีการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิตอยู่ในระดับมาก</p>	<p>-คนไทยต้องรู้จักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงอย่างเข้าใจ ไม่ใช่แค่รู้ แต่ต้องทำให้เป็น เพราะนี่คือ “มรดกทางปัญญา” ที่ในหลวงรัชกาลที่ 9 มอบให้กับคนไทยทุกคน</p> <p>- ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเป็นของฟรีสำหรับคนทุกคน ไม่ว่า จะอยู่ในสถานะอะไร ร่ำรวยหรือยากจน ทุกคนใช้ได้หมด แต่มีเงื่อนไขอย่างเดียว คือ “ความรู้คู่คุณธรรม” มีแต่ความรู้อย่างเดียว หรือมีแต่คุณธรรมอย่างเดียวไม่ได้ ต้องมีให้ครบทั้ง 2 ประการ จะส่งให้การทำงาน การใช้ชีวิต หรือการทํากิจการใดสำเร็จและมีความสุข</p> <p>-ความรู้และคุณธรรมเป็นเงื่อนไขสำคัญที่จะทำให้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงประสบความสำเร็จ จะขาดอย่างหนึ่งอย่างใดไม่ได้ ต้องไปคู่กันจึงเรียกว่า “ความรู้คู่คุณธรรม” เป็นหลักการพื้นฐานของทฤษฎีนี้ เป็นสิ่งที่คนไทยทุกคนต้องมีก่อนเป็นสิ่งแรก</p> <p>-ก่อนที่จะนำทฤษฎีของในหลวงรัชกาลที่ 9 ไปใช้ สิ่งที่เราจะต้องรู้และเข้าใจก่อนก็คือ ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมีอะไรบ้าง เข้าใจอย่างลึกซึ้งหรือเปล่า เพราะหากไม่รู้ก็จะทำไม่ถูกต้อง และเมื่อรู้แล้วก็ควรจะเข้าใจด้วยว่าทำไปแล้วได้ประโยชน์อะไร ชีวิตดีขึ้นหรือไม่ การทำงานดีขึ้นหรือไม่ ต้องพิสูจน์ด้วยตนเอง เพราะฉะนั้นความรู้อย่างเดียวไม่พอ ต้องรับรู้ด้วยว่ามีประโยชน์อะไร</p>	<p>ขั้นตอนที่ 1 อบรมบ่มเพาะ ให้นักศึกษาปริญญาตรีมีความรู้ความเข้าใจในหลักการของ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” โดยอาศัยเทคโนโลยีและสื่อการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพ</p> <p>บทบาทหน้าที่:</p> <p>(1) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์พระราชา หรือ</p> <p>(2) ผู้รู้ที่ทำงานใกล้ชิดกับในหลวงรัชกาลที่ 9 ยกตัวอย่างเช่น ดร. สุเมธ ตันติเวชกุล ดร.ปราโมทย์ ไม้กลัด เป็นต้น</p> <p>ขั้นตอนที่ 2 สร้างการรับรู้ ข้อดีหรือประโยชน์ของการนำ “ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ไปใช้ โดยการเสริมแรงจากพ่อแม่/ผู้ปกครอง อาจารย์ และเพื่อน</p> <p>บทบาทหน้าที่:</p> <p>(1) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์พระราชา และ</p> <p>(2) พ่อแม่/ผู้ปกครอง อาจารย์ และเพื่อน</p>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quan)	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (QUAL)	แนวทางการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม”
	<p>-โครงการเกษตรอินทรีย์ที่ให้นักศึกษาปริญญาตรีมาร่วมปลูกข้าวกับชาวบ้านจะสะท้อนได้ชัดเจนเลยว่านักศึกษามีความรู้เรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมากแค่ไหน มีความรู้สึกหรือมีเจตคติอย่างไรต่อกิจกรรมที่ทำ ทำแล้วได้อะไรบ้าง มีประโยชน์แค่ไหน</p>	
<p>2. ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์สูงที่สุดกับการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) คือ ความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) (r=0.47) รองลงมา คือ การรับรู้ผลของพฤติกรรม (PERCEPTION) (r=0.39) เจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) (r=0.34) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) (r=0.23) และความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (KNOWLEDGE) (r=0.17) ตามลำดับ</p>	<p>-การปลูกฝังแนวคิดเรื่องปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง และการสร้างกรอบความคิด เรื่อง ความรู้คู่คุณธรรม ที่มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรีดำเนินการ ได้ใช้ “ไร่มะขามโมเดล” เป็นสื่อในการเรียนการสอน</p> <p>-หากเราเรียนรู้จากการกระทำจะจำไปจนวันตาย เราอธิบายได้ เพราะพูดในสิ่งที่ทำ ในหลวงท่านไม่เคยสอนให้เรายอมแพ้ ท่านทำเป็นตัวอย่างให้เราดู</p> <p>-หัวใจสำคัญของการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่องนี้ ก็คือต้องถ่ายทอด และการทำงานจริงผ่าน โครงการตามแนวพระราชดำริต่างๆ</p>	<p>ขั้นตอนที่ 3 ฝึกปฏิบัติ โดยให้นักศึกษาลงมือทำหรือฝึกปฏิบัติด้วยตนเองในโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ ที่ใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง</p> <p>หมายเหตุ</p> <p>(1) อาจบูรณาการอยู่ในรูปแบบของการเรียนการสอนในรายวิชาศึกษาทั่วไป เช่น วิชา ศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ มรภ.เพชรบุรี ดำเนินการ เป็นต้น</p> <p>(2) การฝึกปฏิบัติต้องอาศัยเครือข่ายความร่วมมือต่างๆ และพื้นที่ในการฝึก อาจจะเป็นชุมชนเมืองหรือชุมชนท้องถิ่นก็ได้</p>
<p>3. ตัวแปรที่มีอิทธิพลทางตรงและทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต</p> <p>(1) ความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) มีอิทธิพลทางตรงต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.95</p>	<p>-เราได้แนะนำทฤษฎีของในหลวงรัชกาลที่ 9 สู่อการปฏิบัติจริง ในคณะของเรา มีวิชาศึกษาทั่วไปที่ทุกคณะต้องมาเรียนร่วมกัน นั่นก็คือ วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน</p> <p>-วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน ต้องอาศัยความร่วมมือจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง ไม่ว่าจะเป็นกำนัน องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) เกษตรอำเภอ ผู้นำชุมชน และชาวบ้าน เป็นวิชาที่ฝึกนักศึกษาให้เข้าใจในศาสตร์ของพระราชาตั้งแต่ต้นน้ำจนปลายน้ำ</p>	<p>ร่วมมือต่างๆ และพื้นที่ในการฝึก อาจจะเป็นชุมชนเมืองหรือชุมชนท้องถิ่นก็ได้</p> <p>บทบาทหน้าที่:</p> <p>(1) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์พระราชา และ</p> <p>(2) ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน เกษตรอำเภอ เกษตรกร ฯลฯ</p>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quan)	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (QUAL)	แนวทางการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม”
<p>(2) เจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) มีอิทธิพลทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) โดยผ่านตัวแปรความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.08</p> <p>(3) การรับรู้ผลของพฤติกรรม (PERCEPTION) มีอิทธิพลทางตรงต่อความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.28 และมีอิทธิพลทางตรงต่อเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.30 นอกจากนี้พบว่า การรับรู้ผลของพฤติกรรมมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) โดยส่งผ่านตัวแปรความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.29</p>	<p>- วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน เป็นวิชาที่นำศาสตร์พระราชาสู่การปฏิบัติอย่างแท้จริง มีจุดเริ่มมาจากแนวคิดของ ดร. สุธเมธ ตันติเวชกุล โดยการเอานักศึกษามาลงมือทำจริงๆ เราเรียนแบบ Active Learning และเรียนรู้ตลอดกระบวนการของการปลูกข้าว เมื่อเก็บเกี่ยวแล้วเราจะเอาข้าวไปไหน ท่าน ดร.สุเมธ บอกว่าก็ให้รูน้องกิน คนรุ่นต่อไปจะได้ชิมชั้บและซาบซึ้งที่มีข้าวกิน ทำต่อเนื่องแบบนี้ต่อไปก็จะยั่งยืน</p> <p>- บุรณาการหลายๆ ศาสตร์ ไม่ว่าจะ เป็นนักศึกษา คณะใดก็สามารถทำงานร่วมกันได้ จะได้เรียนรู้วิธีการทำงานร่วมกันกับผู้อื่น กับชาวบ้าน กับเพื่อนต่างคณะ โดยใช้ชุมชนเป็นฐาน</p> <p>- วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่ใช่แค่ศึกษาที่ได้เรียนรู้ แต่ทุกคนที่มีส่วนร่วมในโครงการนี้ได้รับหมด สิ่งทีทุกคนมีร่วมกันคือ “ความสุขบนความพอเพียง” นอกเหนือไปจากองค์ความรู้ องค์ความคิด และประสบการณ์ตรงที่ได้รับ</p> <p>- ในวิชาศาสตร์พระราชฯ นักศึกษาจะได้สัมผัสกับชุมชน ได้เรียนรู้วิธีการทำงานเป็นทีม การสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน การลงมือทำจะทำให้จำทุกอย่างได้ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตของตนเองได้ เป็นคนที่มีความสุข ทั้งนี้ภายใต้เงื่อนไขสำคัญคือ ความรู้และคุณธรรม ต้องไปคู่กัน</p>	<p>ขั้นตอนที่ 4 ถอดบทเรียน จากการเรียนรู้ในห้องเรียน และนอกห้องเรียน และเผยแพร่องค์ความรู้ และองค์ความคิด ที่ได้รับผ่านสื่อต่างๆ บทบาทหน้าที่:</p> <p>(1) อาจารย์มหาวิทยาลัยที่สอนวิชาที่เกี่ยวข้องกับศาสตร์พระราชฯ และ</p> <p>(2) นักศึกษาปริญญาตรี</p> <p>ขั้นตอนที่ 5 เกิดองค์ความรู้และองค์ความคิด (ความรู้คู่คุณธรรม) ในการดำเนินชีวิต อันเนื่องมาจากการเรียนรู้และฝึกฝนการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต บทบาทหน้าที่: นักศึกษาปริญญาตรี</p>

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ (quan)	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ (QUAL)	แนวทางการปลูกฝังกรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม”
<p>(4) การคล้อยตามกลุ่มอ้างอิง (NORM) มีอิทธิพลทางตรงต่อเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์อิทธิพล (Effect coefficient) เท่ากับ 0.34 และมีอิทธิพลทางอ้อมต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING) โดยส่งผ่านตัวแปรเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) และตัวแปรความมุ่งมั่นในการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (INTENTION)</p> <p>(5) ความรู้เกี่ยวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (KNOWLEDGE) ไม่มีอิทธิพลต่อเจตคติต่อการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (ATTITUDE) และการใช้ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการดำเนินชีวิต (LIVING)</p>	<p>- วิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืน ไม่ใช่แค่สอนให้นักศึกษาทำนาเป็น แต่สอนให้คิดเป็นผ่านการลงมือปฏิบัติ เมื่อนักศึกษาคิดได้ เข้าใจ ก็จะจำและทำสิ่งนี้ไปจนวันตาย นั้นหมายความว่า ปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงของในหลวงรัชกาลที่ 9 จะติดตัวจิตใจทุกคนตลอดไป เมื่อจบเป็นบัณฑิตไปแล้ว นักศึกษาทุกคนจะมีทั้ง “ความรู้ในศาสตร์ที่เรียน” และ “คุณธรรมในการใช้ชีวิตและทำงาน”</p> <p>- กรอบความคิดเรื่อง “ความรู้คู่คุณธรรม” ปลูกฝังได้ไม่ยากโดยผ่านกิจกรรมการเรียนรู้การสอนในวิชาศาสตร์พระราชากับการพัฒนาที่ยั่งยืนนี้</p>	